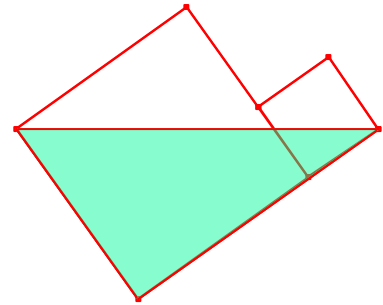

Problemes de Geometria per a l'ESO 408

4071.- Dos quadrats de mida variable de la figura comparteixen un vèrtex i un costat. Calculeu la proporció màxima de l'àrea ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga el quadrat $BEFG$ de costat $\overline{BE} = ka$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{AED} = \frac{(1+k)a^2}{2}$$

L'àrea total és:

$$S_{AEFGCD} = (1+k^2)a^2$$

La proporció d'àrees és:

$$f(k) = \frac{1+k}{2(1+k^2)}, \quad k \geq 0$$

$$f'(k) = \frac{-2k^2 - 4k + 2}{4(1+k^2)^2}$$

$$f'(k) = 0$$

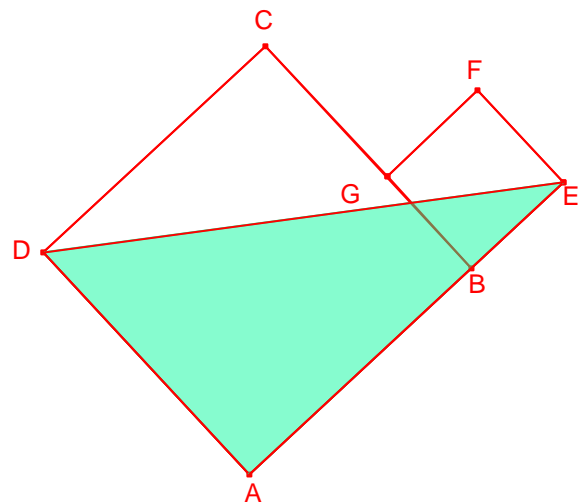
$$k = \sqrt{2} - 1$$

$$f''(\sqrt{2} - 1) < 0$$

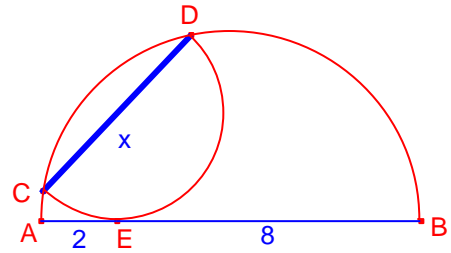
la proporció màxima s'assoleix quan $k = \sqrt{2} - 1$

La proporció màxima és:

$$f(\sqrt{2} - 1) = \frac{1 + \sqrt{2}}{4} \approx 0.6036$$

4072.- La figura està formada per dues semicircumferències.
 La menuda és tangent al diàmetre de la gran i els extrems del diàmetre són punts de la semicircumferència gran.
 Calculeu la mesura x del diàmetre.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 5$

Siga la semicircumferència de centre M i radi $\overline{MC} = \overline{EM} = \frac{1}{2}x$

$\overline{OE} = 3$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle MEO$:

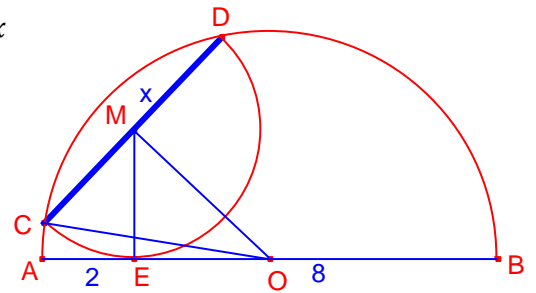
$$\overline{OM}^2 = \frac{1}{4}x^2 + 9$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle CMO$:

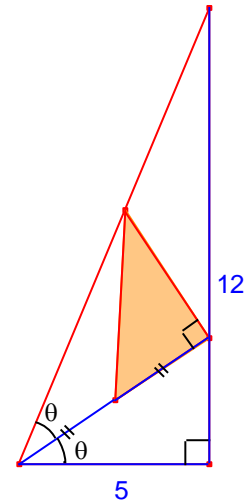
$$25 = \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{4}x^2 + 9$$

$$x^2 = 32$$

$$x = 4\sqrt{2}$$

4073.- Donat el triangle rectangle de catets 5, 5 i la diagonal del angle agut major.
 Calculeu l'àrea del triangle rectangle ombrejat.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$, $\overline{AB} = 5$, $\overline{BC} = 12$
 Aplicant-li el teorema de Pitàgores:

$$\overline{AC} = 13$$

Siga $a = \overline{BD}$

Aplicant la propietat de la bisectriu:

$$\frac{a}{5} = \frac{12 - a}{13}$$

Resolent l'equació:

$$a = \frac{10}{3}$$

$$S_{ABD} = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot \frac{10}{3} = \frac{25}{3}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABD$

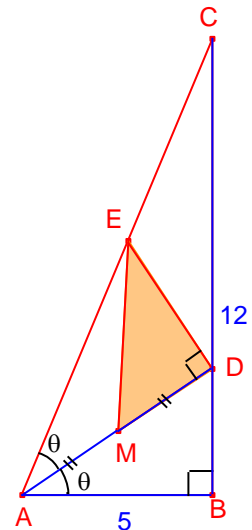
$$\overline{AD} = \frac{5\sqrt{13}}{3}$$

Els triangles rectangles $\triangle ABD$, $\triangle ADE$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$S_{ADE} = \left(\frac{\frac{5\sqrt{13}}{3}}{5}\right)^2 \cdot S_{ABD} = \frac{13}{9} \cdot \frac{25}{3}$$

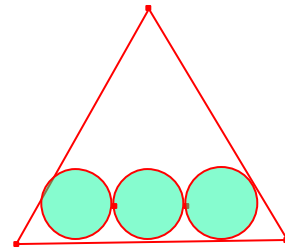
$$S_{MDE} = \frac{1}{2} S_{ADE} = \frac{1}{2} \cdot \frac{13}{9} \cdot \frac{25}{3} = \frac{325}{54}$$

4074.- La figura està formada per un triangle equilàter de costat 1 i tres circumferències tangents a un costat i la primera i l'última tangents cadascuna a la vegada a l'altre dos costat.

Calculeu el radi de les circumferències.

Generalitzeu el problema per a n circumferències.

Solució:

Siga el triangle equilàter ABC de costat $\overline{AB} = 1$

Siguen les circumferències de centres K, L, M de radi $\overline{KT} = r$

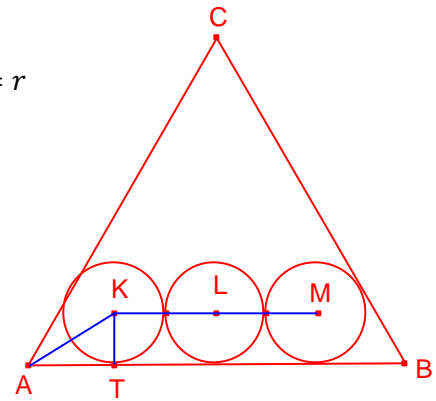
$\overline{AK}$ és la bisectriu de l'angle $\angle BAC$

$$\overline{KM} = 2r(3 - 1) = 4r$$

$$\overline{AK} = 2r, \overline{AT} = r\sqrt{3}$$

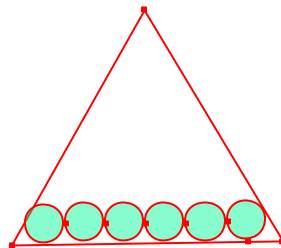
$$1 = \overline{AB} = 2 \cdot \overline{AT} + \overline{KM} = 2r\sqrt{3} + 4r$$

$$r = \frac{1}{2(2 + \sqrt{3})}$$

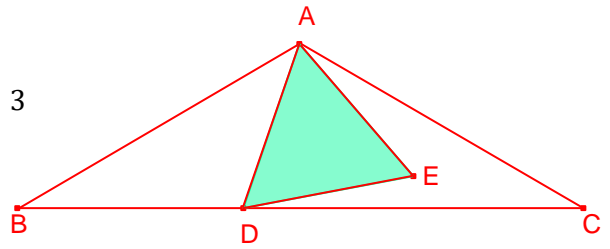

Generalització:

$$r = \frac{1}{2(n - 1 + \sqrt{3})}$$

4075.- Siga el triangle isòscele $\triangle ABC$, $\angle A = 120^\circ$,
 d'àrea 50.
 Siga D un punt del costat $\overline{BC}$ tal que $\overline{BD} : \overline{CD} = 2 : 3$
 Calculeu l'àrea del triangle equilàter $\triangle ADE$

Solució:

Siga $\overline{BD} = 2a$, $\overline{CD} = 3a$

Siga $\overline{AK} = h$ altura del triangle $\triangle ABC$, $\angle ABK = 30^\circ$

$$\overline{BK} = \frac{5}{2}a, \overline{DK} = \frac{1}{2}a$$

$$\frac{h}{\frac{5}{2}a} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és 50

$$\frac{1}{2}5ah = 50$$

$$h = \frac{5\sqrt{3}}{6}a$$

$$\frac{1}{2}5\frac{5\sqrt{3}}{6}a^2 = 50$$

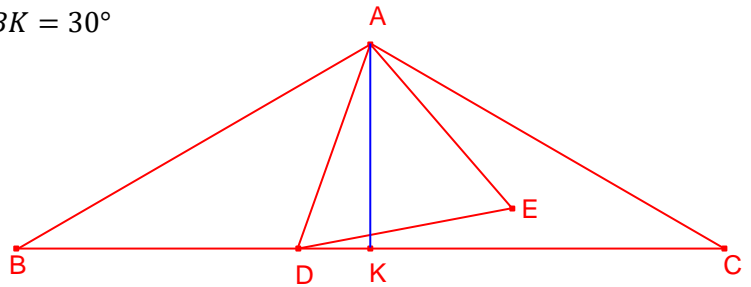
$$a^2 = 8\sqrt{3}, h^2 = \frac{25}{12}a^2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DKA$:

$$\overline{AD}^2 = \frac{1}{4}a^2 + h^2 = \frac{7}{3}a^2 = \frac{56\sqrt{3}}{3}$$

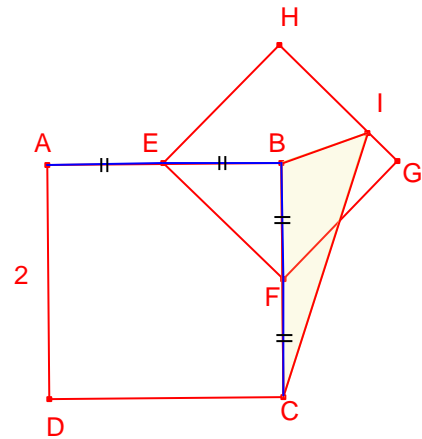
L'àrea del triangle equilàter $\triangle ADE$ és:

$$S_{ADE} = \frac{1}{2} \frac{\sqrt{3}}{4} \overline{AD}^2 = 14$$

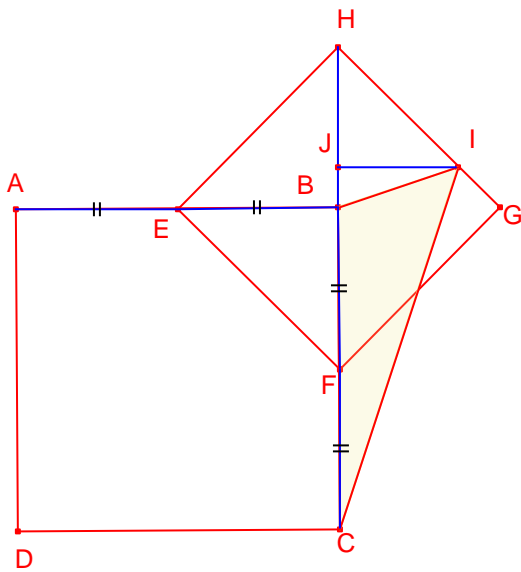

4076.- La figura està formada per dos quadrats $ABCD$ de costat $\overline{AD} = 2$ i $EFGH$ on E, F són els punts migs dels costats $\overline{AB}, \overline{BC}$, respectivament.

Si $\overline{GH} = 4 \cdot \overline{GI}$, calculeu l'àrea del triangle BCI

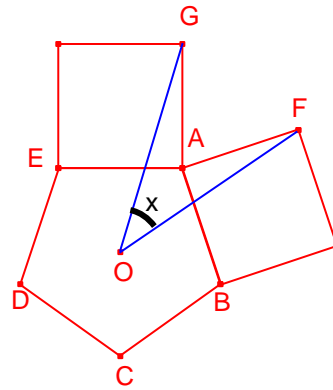

Solució:

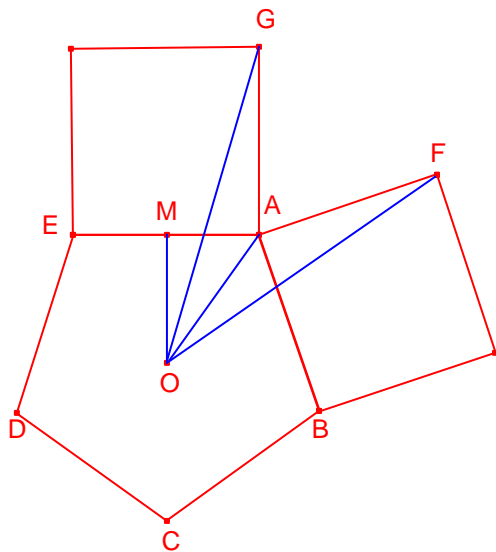

$$\begin{aligned}
 AB &= 2 \\
 EG &= 2 \\
 BG &= 1 \\
 JI &= \left(\frac{3}{4}\right)BG = \frac{3}{4} \\
 [BCI] &= \left(\frac{1}{2}\right) \cdot 2 \cdot \left(\frac{3}{4}\right) = \frac{3}{4}
 \end{aligned}$$

4077.- La figura està formada per un pentàgon regular $ABCDE$ de centre O i dos quadrats sobre dos costats consecutius del pentàgon. Calculeu la mesura de l'angle $x = \angle FOG$

Solució:

$$AB=AG=1$$

$$\text{angleGOA}=y$$

$$OA=1/(2 \cdot \sin 36^\circ)$$

Teorema dels sinus OAG

$$1/\sin y = a/\sin(144^\circ+y)$$

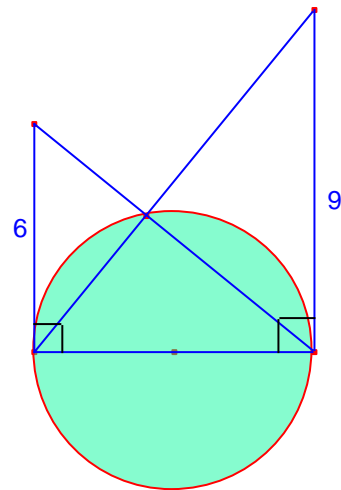
$$\sin y = 2\sin 36^\circ \cdot \sin(144^\circ+y)$$

$$\sin y = \cos(108^\circ+y)+\cos y$$

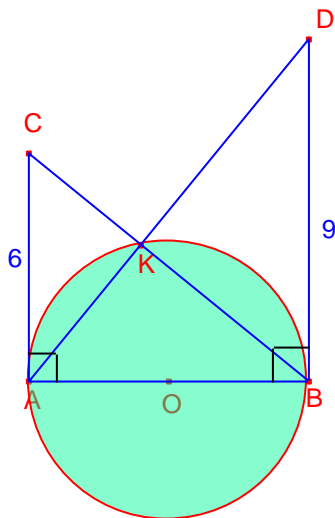
$$y=19.50202639$$

$$x = 2y = 39.00405277$$

4078.- La figura està formada per un cercle i dos segments tangents al cercle i perpendiculars al diàmetre.
 Calculeu l'àrea del cercle.

Solució:

$$\text{angleAKB}=90^\circ$$

$$AB=2r, AK=a, BK=b$$

Els triangles AKB, CAB, ABD són semblants

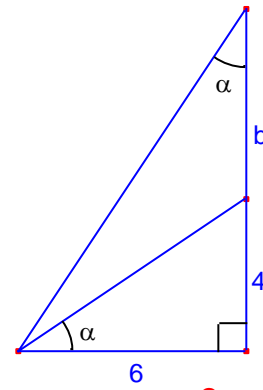
$$6/(2r)=a/b, 9(2r)=b/a$$

$$r^2=27/2$$

$$S=27/2 \cdot \text{Pi}$$

4079.- En la figura calculeu la mesura del segment b

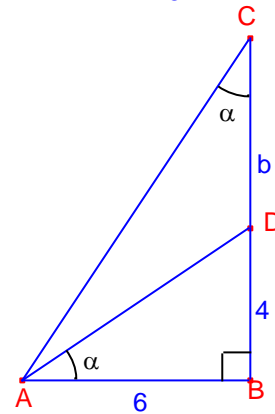
Solució:

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle DBA$ són semblants.
Aplicant el teorema de Tales:

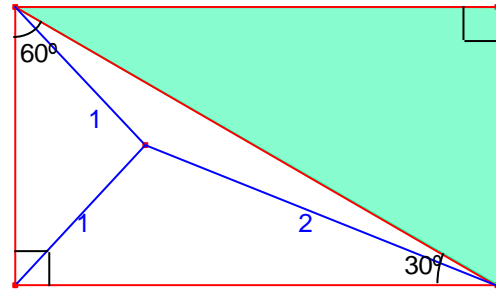
$$\frac{b+4}{6} = \frac{6}{4}$$

Resolent l'equació:

$$b = 5$$

4080.- En la figura, calculeu l'àrea del triangle rectangle ombrejat.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$.

Siga $\overline{AD} = a, \overline{AC} = 2, \overline{AB} = a\sqrt{3}$

Siga $\alpha = \angle DAE$

La recta AE talla el costat $\overline{DC}$ en el punt K .

$\angle ADE = \alpha, \angle EDK = \angle EKD = 90^\circ - \alpha$

Aleshores, $\overline{EK} = 1$

$\overline{CE} = 2$ és mitjana del triangle $\triangle AKC$

$\overline{DK} = \sqrt{4 - a^2}, \overline{CK} = a\sqrt{3} - \sqrt{4 - a^2}$

La mitjana del triangle acompleix:

$$\overline{CE}^2 = \frac{2\overline{AC}^2 + 2\overline{CK}^2 - \overline{AK}^2}{4}$$

$$4 = \frac{8a^2 + 2(a\sqrt{3} - \sqrt{4 - a^2})^2 - 4}{4}$$

Simplificant:

$$3 - 3a^2 = -\sqrt{3}a\sqrt{4 - a^2}$$

$$4a^2 - 10a^2 + 3 = 0$$

$$a^2 = \frac{5 + \sqrt{13}}{4}$$

L'àrea del triangle rectangle $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2}a \cdot a\sqrt{3} = \frac{5\sqrt{3} + \sqrt{39}}{8}$$

